

EU I SRBIJA NA DELU

INFORMACIJE

PODRŠKA RAZVOJU LJUDSKOG KAPITALA I ISTRAŽIVANJU
- OPŠTE OBRAZOVANJE I RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA

Obrazovanje i obuka igraju značajnu ulogu u prevazilaženju društveno-ekonomskih, tehnoloških i izazova digitalnog razvoja, kao i uticaja novih medija i demokratskog građanstva, te drugih izazova koje nameću stalne promene kroz koje prolazi savremeni svet. Obrazovanje traga za novim rešenjima, pružajući učenicima i nastavnicima da stiču šira znanja i interdisciplinarnе veštine, čime će mladima omogućiti da steknu ne samo fragmentirano znanje, već ih osposobiti za celoživotno učenje i pronalaženje mogućnosti u okruženju koje se stalno menja. Reforme i projekti u oblasti obrazovanja u Srbiji su do sada uglavnom bili usredsređeni na usklađivanje visokog obrazovanja, ali im nije polazilo za rukom da se uhvate u koštac sa ključnim segmentima poput opšteg obrazovanja kao preduslova za dalje akademsko obrazovanje. Zato je projekat Podrška razvoju ljudskog kapitala i istraživanju — opšte obrazovanje i razvoj ljudskog kapitala osmišljen i pokrenut jula 2012. godine.

Trogodišnji projekat, poznat pod nazivom „Razvionica”, usredsređen je na podršku razvoju ljudskog kapitala u Srbiji. Projekat se sprovodi sistemski – razvojem nacionalnog okvira kurikuluma na nivou osnovnog i opšteg srednjeg obrazovanja; profesionalnim razvojem i jačanjem kompetencija nastavnika; izgradnjom održive veze između istraživanja, politike i prakse koja između ostalog pomaže i u nadzoru reformi obrazovanja kao i u kontinuiranom unapređenju obrazovnih politika; osnivanjem i opremanjem škola-vežbaonica kao baza za profesionalno usavršavanje nastavnika. Na ovaj način, projekat podstiče promenu u obrazovnom sistemu Srbije. Programi osmišljeni u svrhu projekta su u skladu sa aktuelnim trendovima u obrazovanju u EU, što nastavnicima i drugim stručnjacima omogućava da direktno učestvuju u različitim nastavnim i istraživačkim aktivnostima.

Projekat se sprovodi širom zemlje: korisnička institucija je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. EU je finansijski podržala projekat sa **8,5 miliona evra**.

U okviru projektnih aktivnosti, razvijen je **nacionalni okvir kurikuluma**, organizovana je, i održava se, **obuka 13.000 nastavnika**, kao i **obuka 7.500 nastavnika preko interneta**. Održiva veza između istraživanja u obrazovanju, obrazovnih politika i prakse je uspostavljena, a 41 škola-vežbaonica, u vidu baze za profesionalni razvoj nastavnika, opremljena je u skladu sa izraženim potrebama. Konačno, unapređeni su i mentorski programi u saradnji sa univerzitetima, partnerskim institucijama i Ministarstvom prosvete.

SISTEMSKI PRISTUP PRAKSI: izmenjeni školski program gimnazije „Svetozar Marković” iz Novog Sada dobar je primer toga kako se različite komponente projekta mogu uklopiti tako da podstaknu unapređenje obrazovanja. Škola je sastavila program kako bi pokazala nezavisnost i kreativnost u procesu planiranja i primene nastave i učenja, ali i svoju spremnost da odgovori na potrebe učenika, roditelja, lokalne zajednice, institucija visokog obrazovanja, a sve to u skladu sa načelima i opštim ciljevima te ishodima obrazovanja. Posebna pažnja je bila poklonjena radu sa nadarenim učenicima, stimulirano je istraživanje i upotreba rezultata istraživanja, podstaknut je timski rad koji uključuje učenike, ali i kreativnost i sloboda mišljenja. Izmenjeni program i njemu odgovarajuća praksa, pokazuju način na koji je postignut preobražaj obrazovnog procesa.

Doprinos projekta se ogleda u stvaranju preduslova za ekonomski razvoj zemlje, unapređenje društva u celosti, prosperitet čiji su nosioci obrazovani pojedinci spremni da usvoje nove veštine i sposobnosti u okruženju koje trpi promene. Ovakvo obrazovanje podstiče mlade da postanu odgovorni i aktivni građani u demokratskom društvu sa produktivnom privredom, u kom se poštuju ljudska prava i vrednosti EU uopšte.

KONTAKT

Evgeni Ivanov, tim lider na projektu, evgeny.ivanov@razvionica.edu.rs

Snežana Marković, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, snezana.markovic@mpn.gov.rs

